

Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen

Allmänna utgångspunkter och riktlinjer

Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen

Allmänna utgångspunkter och riktlinjer

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2023

Författare: Charlotte Ejsing, Nils Olsson & Ludvig Ornstein Fredlund

Diarienummer: 412-00066-21

Universitetskanslersämbetet • Hammarbybacken 31 • Box 6024, 121 06 Johanneshov
tfn 08-563 085 00 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Innehåll

Inledning.....	4
Examenstillståndsprovning	6
Syfte.....	6
Huvudprinciper för provning av ansökan om tillstånd att utfärda examen	6
Vilka examina behöver lärosäten ansöka om?	6
Bedömningsgrunder	7
Ansökan och underlag för bedömning.....	8
Ansökningsprocessen	10
Kollegial bedömning	10
Yttrande och beslut	10
Efter examenstillstånd	12
Förteckning över bilagor.....	13
Bilaga 1	14
Bedömningsgrunder för ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig högskoleexamen, kandidatexamen och magisterexamen.....	14
Tabeller och bilagor.....	20
Bilaga 2	21
Särskilda klargöranden vid provning av ansökan om tillstånd att utfärda masterexamen	21
Bedömningsgrunder för ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig masterexamen	23
Tabeller och bilagor.....	29
Bilaga 3	30
Särskilda klargöranden vid provning av ansökan om tillstånd att utfärda examen på forskarnivå.....	30
Bedömningsgrunder för ansökan om tillstånd att utfärda examen på forskarnivå	32
Tabeller och bilagor.....	38
Bilaga 4	42
Bedömningsgrunder för ansökan om tillstånd att utfärda yrkesexamen	42
Tabeller och bilagor.....	48

Inledning

Den här vägledningen ger instruktioner för hur lärosäten ansöker om tillstånd att utfärda examen. Vägledningen riktar sig till lärosäten med staten som huvudman och till lärosäten med en annan huvudman än staten, s.k. enskilda utbildningsanordnare. Vägledningen ersätter den tidigare vägledningen för examenstillståndsprövningar¹.

Vägledningen utgår från det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning och forskning.

Universitet och högskolor ansvarar för att utbildning och forskning håller hög kvalitet. Det förutsätter att lärosätena bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete. UKÄ:s roll är att se till att universitet och högskolor tar sitt kvalitetsansvar genom att göra kvalitetsgranskningar. UKÄ:s vision är att granska för att utveckla. Syftet med granskningarna är därför dels att kontrollera utbildningarnas resultat, dels att bidra till lärosätenas arbete med kvalitetsutveckling av högre utbildning.

UKÄ genomför följande kvalitetsgranskningar²:

- examenstillståndsprövningar
- granskningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete
- utbildningsutvärderingar
- tematiska utvärderingar.

I lärosätesgranskningarna granskar UKÄ att lärosätena bedriver ett kvalitetssäkringsarbete som leder till att utbildning och forskning håller hög kvalitet. I examenstillståndsprövningarna granskar UKÄ att det finns förutsättningar att bedriva en utbildning med hög kvalitet. I utbildningsutvärderingarna granskar UKÄ att ett urval av utbildningarna håller en hög kvalitet och i de tematiska utvärderingarna granskas kvaliteten inom ett särskilt område.

UKÄ:s granskningar utgår från högskolelagen (1992:1434), högskoleförordningen (1993:100), regeringens skrivelse *Kvalitetssäkring av högre utbildning* (2015/16:76 bet. UbU9, rskr. 2015/16:155) och från *European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the*

¹ Den tidigare vägledningen användes från 2014 med revideringar 2018 och 2021 (UKÄ reg.nr Reg.nr 112-41-18).

² Bestämmelser om UKÄ:s ansvar för kvalitetssäkring av universitetens och högskolornas verksamhet finns i förordning (2012:810) med instruktion för Universitetskanslersämbetet.

*European Higher Education Area*³ samt nationella och internationella riktlinjer för forskning⁴. Läs mer om det nationella systemet för kvalitetssäkring på UKÄ:s webbplats.

Metoden har utvecklats i samråd med universitet och högskolor, Sveriges förenade studentkårer (SFS) och företrädare för arbetslivet samt i dialog med UKÄ:s referensgrupper och ett urval av kvalitetssäkringsorganisationer inom European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA).

Den här vägledningen redogör för allmänna utgångspunkter och processen för examenstillståndsprövningar.

Till vägledningen finns fyra bilagor som stöd till lärosäten som ska ansöka om examenstillstånd:

- Bilaga 1 gäller ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig högskoleexamen, kandidatexamen och magisterexamen.
- Bilaga 2 gäller ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig masterexamen.
- Bilaga 3 gäller ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig examen på forskarnivå.
- Bilaga 4 gällande ansökan om tillstånd att utfärda yrkesexamen.

Stommen i bilagorna är gemensam, men var och en är anpassad efter det som utmärker respektive examen och examensmål.

³ *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG), 2015. Se även UKÄ:s översättning *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning* (ESG), 2015.

⁴ *Europeiska stadgan för forskare och Riktlinjer för rekrytering av forskare* samt det nationella ramverk för kvalitetssäkring av forskning som utarbetats av Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF).

Examenstillståndsprövning

Syfte

Syftet med examenstillståndsprövningarna är att pröva om ett lärosäte har nödvändiga förutsättningar för att studenterna eller doktoranderna ska kunna nå de av riksdag och regering uppställda målen för den examen som utbildningen ska leda till.

Huvudprinciper för prövning av ansökan om tillstånd att utfärda examen

För att utfärda examen krävs tillstånd.⁵

Prövningen av ett tillstånd att utfärda examen sker efter ansökan och genomförs för följande examina:

- examen på grundnivå och avancerad nivå, inklusive yrkesexamen, utifrån vad som föreskrivs i högskolelagen och högskoleförordningen
- examen på forskarnivå utifrån vad som föreskrivs i högskolelagen och högskoleförordningen, samt de ställningstaganden som görs i regeringens proposition 2008/09:134 *Forskarutbildning med profilering och kvalitet*.

Bedömningen av om förutsättningarna för den planerade utbildningen motsvarar kraven görs av en bedömagrupp bestående av externa, oberoende sakkunniga, studentrepresentanter och företrädare för arbetslivet.

Vid prövningarna är de centrala delarna av de styrande föreskrifterna sammanfattade i ett antal bedömningsgrunder.

Vilka examina behöver lärosäten ansöka om?

För att utfärda en svensk examen inom högre utbildning krävs tillstånd. Regeringen meddelar föreskrifter om vilka examina som kan avläggas.⁶ Examen avläggs på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå. UKÄ

⁵ Se 1 kap. 12 § högskolelagen och lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina.

⁶ Se högskoleförordningen, bilaga 2 (examensordningen) samt förordningen för Sveriges lantbruksuniversitet (1993:2219) och förordningen för Försvarshögskolan (2007:1164) med bilagor

beslutar på regeringens uppdrag om tillstånd att utfärda examen för statliga lärosäten, utom för Sveriges lantbruksuniversitet och Försvarshögskolan. För Sveriges lantbruksuniversitet, Försvarshögskolan samt för enskilda utbildningsanordnare beslutar regeringen om tillstånd att utfärda examen.

Vilka examina som universitet, högskolor och enskilda utbildningsanordnare måste ansöka om skiljer sig åt. För några examina finns det generella beslut om att vissa statliga lärosäten får utfärda t.ex. kandidatexamen och magisterexamen utan att ansöka om examenstillstånd. På UKÄ:s webbplats finns aktuell information i databasen för examenstillstånd om vilka tillstånd lärosätena har i dag.

Universiteten behöver ansöka om tillstånd för yrkesexamina och konstnärliga examina. Statliga högskolor och Stiftelsen Högskolan i Jönköping måste ansöka om tillstånd för yrkesexamina, konstnärliga examina, masterexamen och examina på forskarnivå. I något fall måste även en statlig högskola ansöka om tillstånd för magisterexamen. De statliga konstnärliga högskolorna måste ansöka om tillstånd för yrkesexamina, konstnärliga examina, magisterexamen, masterexamen och examina på forskarnivå. Enskilda utbildningsanordnare måste ansöka om tillstånd för alla typer av examina.

Statliga lärosäten ansöker om tillstånd hos UKÄ. Sveriges lantbruksuniversitet, Försvarshögskolan och enskilda utbildningsanordnare ansöker hos regeringen, som i regel skickar ärendet för bedömning och yttrande till UKÄ.

Bedömningsgrunder

Bedömningen av ansökan om examenstillstånd görs utifrån följande bedömningsgrunder:

- Examen/område/huvudområde
- Personal
- Utbildningsmiljö
- Resurser
- Styrdokument
- Säkring av examensmål.

Vid prövningen ger UKÄ ett omdöme för varje bedömningsgrund på en tvågradig skala. De utgör underlaget för det samlade omdömet som summerar yttrandet. För att ett lärosäte ska beviljas examenstillstånd ska samtliga bedömningsgrunder vara uppfyllda.

Ansökan och underlag för bedömning

Underlag för bedömning är lärosätets skriftliga ansökan med bilagor samt intervjuer med företrädare för utbildningen. Ansökan är det huvudsakliga bedömningsunderlaget i prövningen. I ansökan beskriver och argumenterar lärosätet för på vilket sätt man uppfyller bedömningsgrunderna.

Mall till lärosätets ansökan

På UKÄ:s webbplats www.uka.se finns följande mallar för ansökan:

- Mall 1 gäller ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig högskoleexamen, kandidatexamen och magisterexamen.
- Mall 2 gäller ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig masterexamen.
- Mall 3 gäller ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig examen på forskarnivå.
- Mall 4 gäller ansökan om tillstånd att utfärda yrkesexamen.

Stommen i samtliga mallar är densamma, men både mallarna och underlagen är anpassade efter det som utmärker respektive examen.

Ansökan ska vara fullständig

Av den här vägledningen med tillhörande bilagor framgår vilka underlag en ansökan ska innehålla. Ansökan bör vara ett sammanhållet dokument med en innehållsförteckning som ger tydliga hänvisningar till respektive bilaga.

När en ansökan kommer in granskar UKÄ om underlaget är tillräckligt för att det ska vara motiverat att tillsätta en bedömargrupp som bedömer ansökan. Om så inte är fallet, ger UKÄ lärosätet tillfälle att komplettera ansökan. Om kompletteringen inte kommer in i rätt tid eller om denna inte är tillräcklig, kan UKÄ komma att pröva ansökan och fatta beslut utan att tillsätta en bedömargrupp.

Beskrivning av samarbeten i ansökan

Ett examenstillstånd gäller individuellt för ett lärosäte. Enligt UKÄ:s praxis innebär det att huvuddelen av resurserna ska finnas vid det ansökande lärosätet, exempelvis tillgången till lärare som är verksamma vid utbildningen. Det innebär att samarbeten kan röra delar av resurserna på en utbildning, exempelvis bibliotek, laborativ utrustning, lärare och tillgång på valfria kurser.

Samarbeten ska vara väl dokumenterade i ansökan. Det krävs någon form av skriftlig överenskommelse eller avtal om hur ett samarbete är reglerat mellan parterna. Dokument som reglerar samverkan bör också ha förankrats på relevant nivå av parterna.

En annan aspekt rör samarbetets stabilitet och långsiktighet. Samarbeten om nödvändiga resurser bör inte vara personberoende, utan bygga på mer varaktiga strukturer som medger att parterna behåller samarbetet trots exempelvis pensionsavgångar.

I ansökan ska lärosätet också beskriva på vilket sätt ett samarbete bidrar till att uppfylla kraven på utbildning i lagar och förordningar. Det innebär att om lärosätet har ett samarbete med andra lärosäten om exempelvis lärarresurser, ska det framgå av ansökan hur samarbetet bidrar till att uppfylla kraven för examenstillstånd. Slutligen ska samarbetet vara tillräckligt tydligt beskrivet.

För ansökan om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med en viss inriktning finns särskilda bestämmelser för samarbeten.⁷

Läs mer om samarbeten vid ansökan om examenstillstånd i rapporten *Ansökan om examenstillstånd. Om samarbeten*. Rapport 2021:13 utgiven av UKÄ 2021.

⁷ Se 6 kap. 5 e § högskoleförordningen.

Ansökningsprocessen

En examenstillståndsprövning inleds med att ett lärosäte ansöker om examenstillstånd.

Lärosäten med statlig huvudman skickar ansökan till UKÄ.

Enskilda utbildningsanordnare samt Sveriges lantbruksuniversitet och Försvarshögskolan skickar ansökan till regeringen, som i regel remitterar ansökningarna till UKÄ för bedömning och yttrande.

Ansökningar hanteras löpande av UKÄ. För ansökningar som kommer in senast den 15 februari är målet att fatta beslut senast i december samma år. För ansökningar som kommer in senast den 15 september är målet att fatta beslut senast i juni nästföljande år.

Kollegial bedömning

Metoden för examenstillståndsprövningar bygger på kollegial granskning, det vill säga att lärosätets ansökan med bilagor granskas och bedöms av en bedömagrupp som består av externa, oberoende sakkunniga, studentrepresentanter och företrädare för arbetslivet.

Bedömagruppen rekryteras efter sedvanligt nomineringsförfarande i samverkan med lärosäten, studentkårer (via Sveriges förenade studentkårer, SFS) och arbetslivsorganisationer. Det är UKÄ som tillsätter bedömagrupperna. Bedömagruppen ska sammantaget ha så bred och djup kompetens att den kan bedöma samtliga bedömningsgrunder som ingår i granskningen.

Som en kvalitetssäkrande åtgärd erbjuds lärosätena tillfälle att yttra sig över bedömagruppens sammansättning, till exempel utifrån eventuella jävsinvändningar eller eventuella behov av ytterligare kompetens, innan UKÄ fastställer bedömagruppen.

Innan arbetet med att bedöma ansökan startar får bedömagruppen en introduktion till uppdraget.

Yttrande och beslut

Bedömagruppens uppgift är att utifrån ansökan, intervjuer och eventuellt kompletterande underlag bedöma om utbildningen som beskrivs i ansökan uppfyller bedömningsgrunderna. För att beviljas examenstillstånd ska samtliga bedömningsgrunder vara uppfyllda.

Yttrande

I ett skriftligt yttrande lämnar bedömargruppen en rekommendation till UKÄ om ansökan bör beviljas eller avslås.

I det skriftliga yttrandet ska bedömargruppen redovisa sina bedömningar av respektive bedömningsgrund på ett klart och tydligt sätt. Vid ett eventuellt negativt utlåtande ska det av yttrandet framgå vad bedömargruppen anser inte håller tillräcklig kvalitet. Bedömarna kan peka ut områden för förbättringar, även när de föreslår att ansökan beviljas.

Innan UKÄ fattar beslut kommer bedömargruppens preliminära yttrande att skickas till lärosätet på delning. Delningstiden är tre veckor. Syftet med delningen är att ge lärosätena möjlighet att korrigera eventuella faktafel i yttrandet. Lärosätets delningssvar läggs som en bilaga till yttrandet. Det slutliga yttrandet kommer sedan att ligga till grund för UKÄ:s beslut.

Beslut

UKÄ:s beslut eller ställningstagande grundar sig på bedömargruppens yttrande med rekommendation till beslut och på de överväganden som UKÄ gör.

UKÄ fattar beslut om att avslå eller bevilja examenstillstånd för statliga lärosäten, utom för Sveriges lantbruksuniversitet och Försvarshögskolan. När det gäller Sveriges lantbruksuniversitet, Försvarshögskolan och enskilda utbildningsanordnare överlämnas bedömargruppens yttrande samt UKÄ:s ställningstagande och rekommendation till regeringen om att avslå eller bevilja ansökan.

UKÄ:s beslut med ställningstagande, bedömargruppens yttrande och lärosätets ansökan publiceras på UKÄ:s webbplats. Enskilda utbildningsanordnare kan begära att deras ansökningar inte publiceras.

Omprövning

Lärosätena kan begära omprövning av UKÄ:s beslut. En särskild expertgrupp, utsedd av UKÄ, bereder omprövningsärendena. Syftet med expertgruppens granskning är att undersöka om det har förekommit brister i den tidigare granskningsprocessen. Expertgruppen bedömer inte sakfrågor utan bara den tidigare gransknings- eller utvärderingsprocessen vid UKÄ⁸.

⁸ Se UKÄ:s *Vägledning för omprövning av beslut inom kvalitetssäkring av högre utbildning (dnr 411-00406-18)*.

Förlängd tid för provning

UKÄ kan medge förlängd provningstid. Förlängningen är bara aktuell om det vid provningen framkommer begränsade brister i uppfyllandet av bedömningsgrunderna rimligen kan avhjälpas inom sex månader. Det är bedömargruppen som rekommenderar UKÄ att medge förlängning. Bristerna ska vara tydligt angivna i yttrandet.

Vid ett beslut om förlängd provningstid får det ansökande lärosätet möjlighet att lämna in specifika kompletteringar utifrån de brister som bedömargruppen har beskrivit. Tiden för att lämna in kompletteringar är sex månader från datumet för beslutet om förlängning. När kompletteringarna har kommit in tar bedömargruppen ställning till om åtgärderna är tillräckliga för att avhjälpa bristerna eller inte. Om UKÄ inte får in någon komplettering, fattar UKÄ beslut om ansökan på befintligt underlag. UKÄ medger inte anstånd med att lämna in kompletteringar.

Efter examenstillstånd

Ett lärosäte som beviljas examenstillstånd uppfyller samtliga bedömningsgrunder och bedöms ha förutsättningarna för att studenterna som går den planerade utbildningen ska nå de examensmål som riksdag och regering har satt upp. Lärosätena ansvarar för att kvalitetssäkra sina utbildningar på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå och säkerställa att de håller hög kvalitet. För examenstillstånd innebär det att lärosätena ansvarar för att de uppfyller alla relevanta krav från det att de fått examenstillståndet.

Enskilda utbildningsanordnare med tillstånd att utfärda examen, är skyldiga att medverka i UKÄ:s uppföljningar och utvärderingar av utbildningen.⁹ Inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning och forskning genomför UKÄ granskningar av lärosätenas verksamhet utifrån ett kunskapsbaserat urval.

För att öka och sprida kunskap om hur lärosäten förvaltar sina examenstillstånd, kan UKÄ genomföra analyser och enkätundersökningar riktade mot de lärosäten som genomgått examenstillståndsprövningar.

⁹ Se 6 § lagen om tillstånd att utfärda vissa examina.

Förteckning över bilagor

Bilaga 1 gäller ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig högskoleexamen, kandidatexamen och magisterexamen.

Bilaga 2 gäller ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig masterexamen.

Bilaga 3 gäller ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig examen på forskarnivå.

Bilaga 4 gäller ansökan om tillstånd att utfärda yrkesexamen.

Bilaga 1

Bilaga 1 avser ansökan om generell och konstnärlig högskoleexamen, kandidatexamen och magisterexamen.

Bedömningsgrunder för ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig högskoleexamen, kandidatexamen och magisterexamen

Huvudområdet

Bedömningsgrunder

Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.

Huvudområdet är definierat i relation till den vetenskapliga/konstnärliga grunden.

Utbildningens innehåll inklusive eventuella inriktningar har rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till huvudområdet.

I ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas.

Vägledning för ansökan

Ange examen (examensbenämning inklusive eventuella inriktningar som utexaminerade studenter ska få).

Beskriv översiktligt utbildningens omfattning, innehåll inklusive eventuella inriktningar. Bifoga en översikt över utbildningens struktur.

Motivera huvudområdets avgränsning och relation till den vetenskapliga/konstnärliga grunden samt motivera hur utbildningens omfattning och innehåll ger bredd och djup inom huvudområdet.

Motivera utifrån en omvärldsanalys vilket behov utbildningen täcker i relation till samhället och till befintligt regionalt och nationellt utbildningsutbud.

Ange när starten är planerad och hur stor antagning av studenter som är avsedd för utbildningen.

Personal

Bedömningsgrund Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Vägledning för ansökan Beskriv lärarnas vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens (fyll i och bifoga separat personaltabell) och förklara varför den är tillräcklig och adekvat samt står i proportion till utbildningens planerade undervisning, handledning och examination.

Beskriv och analysera hur arbetet sker långsiktigt för att säkerställa att det finns tillräckliga lärarresurser på kort och lång sikt.

Beskriv och analysera lärarnas utrymme för individuell och kollegial kompetensutveckling och hur förutsättningar för denna skapas.

Utbildningsmiljön

Bedömningsgrunder

Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Lärosätet säkerställer att studenterna tar en aktiv roll i att utveckla utbildningen.

Relevant samverkan sker inom och utanför akademien.

Vägledning för ansökan

Beskriv och analysera utbildningens vetenskapliga/konstnärliga och professionsinriktade miljö och på vilket sätt verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband och anknytning mellan forskning och utbildning.

Beskriv och analysera på vilket sätt studenterna, inklusive eventuella distansstudenter eller studenter på annan ort, genom utbildningen får delta i ett forskande sammanhang och tillägna sig ett forskande förhållningssätt.

Beskriv och analysera arbetet för att studenterna ska ta en aktiv roll i att utveckla utbildningen.

Beskriv och analysera samarbeten och samverkan såväl inom som utanför akademien lokalt, nationellt och internationellt och hur detta främjar kvaliteten i studenternas utbildningsmiljö.

Beskriv hur information inhämtas som bidrar till att utbildningen är användbar och att den förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Resurser

Bedömningsgrunder	Det finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur på kort och lång sikt. De tillgängliga resurserna utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.
Vägledning för ansökan	Beskriv studenternas tillgång till litteratur och annat lärandematerial, informationstekniska resurser samt sådan infrastruktur i övrigt som krävs för att de ska kunna tillgodogöra sig utbildningen på ett relevant sätt¹⁰. Motivera hur en ändamålsenlig infrastruktur säkerställs på lång sikt. Ange hur eventuella samarbeten med externa parter¹¹ kring resurser är reglerade (till exempel genom avsiktsförklaring eller avtal). Beskriv och analysera arbetet med att säkerställa att tillgängliga resurser utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.

¹⁰ Behoven av infrastruktur varierar beroende på vilken utbildning det handlar om. För utbildningar med experimentella inslag är till exempel tillgång till goda laborativa förhållanden nödvändig och för konstnärliga utbildningar kan det handla om till exempel verkstäder och repetitionslokaler. För distansutbildningar kan det handla om att det bör finnas väl utvecklade kommunikationsformer.

¹¹ Resurser kan vara t ex tillgång till bibliotek med databaser eller externa lärare. För mer information om samarbeten se UKÅ:s allmänna vägledning för examenstillståndsprövningar.

Styrdokument

Bedömningsgrunder Det finns utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen och dessa är utformade på ett adekvat sätt.

Styrdokumenterna är kvalitetssäkrade.

Vägledning för ansökan Bifoga styrdokument, det vill säga utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen, där det av kursplanerna bör framgå hur undervisning, kurslitteratur/annat lärandematerial och examination kommer att vara utformade.

Beskriv hur dessa styrdokument fastslås, revideras och kvalitetssäkras.

Säkerställande av examensmål

Bedömningsgrund	Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs att studenterna har uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas (separat för respektive aktuell examen: högskoleexamen, kandidatexamen och magisterexamen).
Vägledning för ansökan	Beskriv och analysera hur utbildningens utformning och genomförande säkerställer att studenterna uppnår examensmålen. Beskriv och analysera hur utbildningens utformning visar på en progression och koppling mellan examensmål, lärandemål, lärandeaktiviteter och examination. Beskriv och analysera hur utbildningens utformning och genomförande främjar studenternas lärande och tar hänsyn till studenternas förutsättningar.

Tabeller och bilagor

Personaltabell

Bifoga ifylld personaltabell enligt mall i Excel.

Resurser

Bifoga underlag som styrker samarbeten med andra aktörer kring resurser (till exempel samarbete kring biblioteksresurser).

Styrdokument

Bifoga utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen.

Bilaga 2

Bilaga 2 avser ansökan om tillstånd att utfärda generell och konstnärlig masterexamen.

Särskilda klargöranden vid prövning av ansökan om tillstånd att utfärda masterexamen

Område för examen

Tillståndet att utfärda masterexamen avser ett område. Begreppet område skiljer sig från begreppet huvudområde, vilket används för examenstillstånd upp till magisterexamen. Skillnaden handlar om omfattning; ett område kan rymma ett eller flera huvudområden. Vad ett område för examenstillstånd kan omfatta kan således variera. Det är lärosätet som bestämmer området utifrån vilka utbildningar som är tänkta att ingå i det. Vid prövningar av ansökningar om tillstånd att utfärda masterexamen blir därmed definitionen av området i relation till planerad omfattning av stor betydelse. I ansökan anges hur området kommer att avgränsas och vilket eller vilka huvudområden som ska ingå i området.

Fördjupningen sker inom ett huvudområde

Fördjupningen i studentens masterutbildning sker inom ett huvudområde, där huvudområdet ges i nära anknytning till utbildning på forskarnivå i relevanta ämnen. Enligt examensordningens bestämmelser för masterexamen ska kravet om minst 60 högskolepoäng med fördjupning inom huvudområdet vara uppfyllt. I denna fördjupning ingår ett självständigt arbete inom huvudområdet om minst 30 högskolepoäng.¹²

Vad innefattas i examenstillståndet?

Examenstillståndet innebär att högskolan, inom området för examenstillståndet, får fatta sådana beslut som anges i högskoleförordningen. Här ingår att bestämma inriktning, inrätta huvudområde, fastställa examensbenämning och kursfordringar samt preciserade examenskrav inom ramen för examensbeskrivningen. Det

¹² Huvudregeln enligt högskoleförordningen är att studenten genomför ett examensarbete om minst 30 högskolepoäng, men det är även tillåtet med två examensarbeten om vardera minst 15 högskolepoäng inom samma huvudområde för att få masterexamen.

betyder att högskolan har tillstånd att inom ramen för området utfärda masterexamina med fördjupning inom de huvudområden som högskolan själv har inrättat.

Högskolan behöver inte inkomma med en förnyad ansökan till UKÄ vid ändringar av en masterutbildnings form eller innehåll. Detta gäller också inför inrättande av nya masterutbildningar, så länge examen utfärdas inom ramen för det beviljade området med tillstånd att utfärda masterexamen.

Bedömningsgrunder för ansökan om tillstånd att utfärda generell eller konstnärlig masterexamen

Område och huvudområde

Bedömningsgrunder	Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen. Området är definierat i relation till den vetenskapliga/konstnärliga grunden. Utbildningens innehåll inklusive eventuella inriktningar har rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till området. I ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas
Vägledning för ansökan	Ange examen (examensbenämning inklusive eventuella inriktningar som utexaminerade studenter ska få). Beskriv översiktligt utbildningens omfattning innehåll inklusive inriktningar med en översikt över utbildningens struktur. Beskriv områdets omfattning och argumentera för dess avgränsning. Beskriv och analysera områdets möjligheter till utveckling och på vilket sätt området är relaterat till högskolans forskning och utbildning. Ange de huvudområden som högskolan avser att inrätta inom området. Motivera utbildningens/huvudområdenas omfattning och innehåll i förhållande till den vetenskapliga/konstnärliga grunden och till vetenskaplig bredd och djup. Motivera utifrån en omvärldsanalys inrättandet av området för utbildning och vilket behov det täcker i relation till samhället och till befintligt regionalt och nationellt utbildningsutbud. Ange också när starten är planerad och hur stor antagning av studenter som är avsedd.

Personal

Bedömningsgrund	Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.
Vägledning för ansökan	Beskriv lärarnas vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens (se separat personaltabell) och förklara varför den är tillräcklig och adekvat samt står i proportion till utbildningens planerade undervisning, handledning och examination. Beskriv och analysera hur arbetet sker långsiktigt för att säkerställa att det finns tillräckliga lärarresurser på kort och lång sikt. Beskriv och analysera lärarnas utrymme för individuell och kollegial kompetensutveckling och hur förutsättningar för denna skapas.

Utbildningsmiljön

Bedömningsgrunder

Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö.

Den vetenskapliga miljön inom området är av sådan omfattning att lärosätet kan erbjuda utbildning med nära anknytning till utbildning på forskarnivå.

Studenterna tar aktiv del i lärosätets forskningsmiljö.

Utbildningens innehåll och utformning ger studenterna tillräckliga förkunskaper för att kunna söka till utbildning på forskarnivå.

Lärosätet säkerställer att studenterna tar en aktiv roll i att utveckla utbildningen.

Relevant samverkan sker inom och utanför akademien.

Vägledning för ansökan

Beskriv forskningsmiljön vid lärosätet och hur området passar in i den. Referera till bilagor om forskningsverksamheten.

Beskriv och analysera utbildningens vetenskapliga/konstnärliga miljö och på vilket sätt verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband och anknytning mellan forskning och utbildning.

Beskriv och analysera på vilket sätt studenterna, inklusive eventuella distansstudenter eller studenter på annan ort, genom utbildningen får delta i ett forskande sammanhang och tillägna sig ett forskande förhållningssätt.

Beskriv och analysera arbetet för att studenterna ska ta en aktiv roll i att utveckla utbildningen.

Beskriv och analysera samarbeten och samverkan såväl inom som utanför akademien lokalt, nationellt och internationellt och hur detta främjar kvaliteten i studenternas utbildningsmiljö.

Beskriv hur information inhämtas som bidrar till att utbildningen är användbar och att den förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Resurser

Bedömningsgrunder	Det finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur på kort och lång sikt. De tillgängliga resurserna utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.
Vägledning för ansökan	Beskriv studenternas tillgång till litteratur och annat lärandematerial, informationstekniska resurser samt infrastruktur i övrigt som krävs för att de ska kunna tillgodogöra sig utbildningen på ett relevant sätt¹³. Motivera hur en ändamålsenlig infrastruktur säkerställs på lång sikt. Ange hur eventuella samarbeten med externa parter¹⁴ kring resurser är reglerade (till exempel genom avsiktsförklaring eller avtal). Beskriv och analysera arbetet med att säkerställa att tillgängliga resurser utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.

¹³ Behoven av infrastruktur varierar beroende på vilken utbildning det handlar om. För utbildningar med experimentella inslag är till exempel tillgång till goda laborativa förhållanden nödvändig och för konstnärliga utbildningar kan det handla om till exempel verkstäder och repetitionslokaler. För distansutbildningar kan det handla om att det bör finnas väl utvecklade kommunikationsformer.

¹⁴ Resurser kan vara t ex tillgång till bibliotek med databaser eller externa lärare. För mer information om samarbeten se UKÅ:s allmänna vägledning för examenstillståndsprövningar.

Styrdokument

Bedömningsgrunder Det finns utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen och dessa är utformade på ett adekvat sätt.

Styrdokumenterna är kvalitetssäkrade.

Vägledning för ansökan Bifoga styrdokument, det vill säga utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen, där det av kursplanerna bör framgå hur undervisning, kurslitteratur/annat lärandematerial och examination kommer att vara utformade.

Beskriv hur dessa styrdokument fastslås, revideras och kvalitetssäkras.

Säkerställande av examensmål

Bedömningsgrund Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs att studenterna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas.

Vägledning för ansökan Beskriv och analysera hur utbildningens utformning och genomförande säkerställer att studenterna uppnår examensmålen.

Beskriv och analysera hur utbildningens utformning visar på en progression och koppling mellan examensmål, lärandemål, lärandeaktiviteter och examination.

Beskriv och analysera hur utbildningens utformning och genomförande främjar studenternas lärande och tar hänsyn till studenternas förutsättningar.

Tabeller och bilagor

Utbildningsmiljön

Forskningsverksamheten vid lärosätet inom området för examenstillståndet senaste fem åren.

Bifoga en lista på för ansökan relevanta publikationer senaste fem åren. Ange vilka som har genomgått referegranskning (R).

Bifoga en lista på övrig relevant forskningsverksamhet de senaste fem åren.

Personaltabell

Bifoga ifylld personaltabell enligt mall i Excel.

Resurser

Bifoga underlag som styrker samarbeten med andra aktörer kring resurser (till exempel samarbete kring biblioteksresurser)

Styrdokument

Bifoga utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen.

Bilaga 3

Bilaga 3 avser ansökan om tillstånd att utfärda examen på forskarnivå.

Särskilda klargöranden vid prövning av ansökan om tillstånd att utfärda examen på forskarnivå

Författningstexterna

I högskolelagen (HL) och högskoleförordningen (HF) anges de krav som ställs på de lärosäten som utfärdar examen på forskarnivå. I högskoleförordningen står:

För generella examina på forskarnivå

Tillstånd att utfärda generella examina på forskarnivå får lämnas till andra högskolor än universitet inom ett område, om utbildningen och forskningen vid högskolan har en sådan kvalitet och omfattning att utbildning på forskarnivå inom området kan bedrivas på en hög vetenskaplig nivå och med goda utbildningsmässiga förutsättningar i övrigt (HF 6 kap. 5 c §).

För konstnärliga examina på forskarnivå

Tillstånd att utfärda konstnärliga examina på forskarnivå får lämnas till universitet och högskolor inom ett område, om den konstnärliga utbildningen, den konstnärliga forskningen och det konstnärliga utvecklingsarbetet vid universitetet eller högskolan har en sådan kvalitet och omfattning att utbildning på forskarnivå inom området kan bedrivas på en hög konstnärlig nivå och med goda utbildningsmässiga förutsättningar i övrigt (HF 6 kap. 5 d §).

Vad är ett område för examen på forskarnivå?

Ett område kan beskrivas som ett avgränsat kunskapsfält. Området kan rymma ett eller flera ämnen för utbildning på forskarnivå (forskarutbildningsämnen). Lärosätet anger i sin ansökan hur området ska avgränsas och vilket eller vilka ämnen som examen på forskarnivå ska utfärdas inom (utbildning på forskarnivå) och som initialt kommer att ges inom området. Vad ett område för examenstillstånd kan omfatta kommer således att variera från fall till fall. Det behöver inte sammanfalla med ett område för masterexamen som redan finns vid lärosätet.

Vad inbegriper examenstillståndet?

Examenstillståndet innebär att lärosätet får rätt att fatta sådana beslut som högskoleförordningen tillskriver lärosäten med examenstillstånd på forskarnivå inom det område som tillståndet omfattar. Häre ingår bland annat att anordna och avveckla utbildningar på forskarnivå, anta till utbildning på forskarnivå, fastställa allmänna och individuella studieplaner och så vidare. Inom ramen för examenstillståndet får lärosätet utfärda generell doktors- och licentiatexamen alternativt konstnärlig doktors- och licentiatexamen i de forskarutbildningsämnen som det har inrättat.

Lärosätet behöver inte lämna in en förnyad ansökan till Universitetskanslersämbetet (UKÄ) om forskarutbildningens upplägg eller innehåll ändras. Detta gäller också inrättande av nya forskarutbildningsämnen, så länge dessa ryms inom det område som lärosätet har examenstillstånd för.

Ansökan

I ansökan anger lärosätet inom vilket område det önskar bedriva forskarutbildning. Vidare anges i vilket eller vilka ämnen för utbildning på forskarnivå (forskarutbildningsämnen) som utbildning initialt kommer att anordnas. Det sökta examenstillståndet och därmed prövningen gäller området som helhet, inklusive de enskilda forskarutbildningsämnen som ryms inom området. Lärosätets planer för de enskilda forskarutbildningarna syftar till att ge underlag för en bedömning av hur lärosätet avser att konkret hantera det sökta examenstillståndet. Om lärosätet också avser ge masterexamen inom området ska detta anges i ansökan.

Bedömningsgrunder för ansökan om tillstånd att utfärda examen på forskarnivå

Område

Bedömningsgrunder

Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.

Områdets omfattning och avgränsning är rimlig och ändamålsenlig.

Området relaterar till lärosätets utbildningar på ett övertygande och rimligt sätt.

Området utgör en trovärdig vetenskaplig/konstnärlig helhet, där delarna stödjer helheten och varandra.

Forskningen inom området är av sådan kvalitet och omfattning att forskarutbildning kan bedrivas på en hög vetenskaplig nivå inom hela området.

I ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas

Vägledning för ansökan

Ange och beskriv det område inom vilket utbildning/konstnärlig utbildning på forskarnivå kommer att bedrivas. Ange i vilket eller vilka forskarutbildningsämnen som lärosätet till att börja med kommer att anordna forskarutbildning.

Beskriv och motivera områdets omfattning och argumentera för dess avgränsning. Beskriv även hur området förhåller sig till den/de forskarutbildningar som ansökan avser och till de befintliga utbildningarna på grundnivå och avancerad nivå som är av relevans, samt till den forskning/konstnärliga forskning som bedrivs vid lärosätet. (Bifoga lärosätets utbildnings- och forskningsstrategi eller motsvarande).

Beskriv och analysera hur området utgör en vetenskaplig eller konstnärlig helhet där delarna stödjer helheten och varandra, genom den innehållsliga relationen mellan området och de forskarutbildningsämnen lärosätet inledningsvis avser att inrätta, samt hur forskarutbildningsämnena kommer att stödja varandra. I de fall området endast rymmer ett forskarutbildningsämne: Beskriv hur dess olika inriktningar kommer att stödja varandra och helheten.

Motivera utifrån en omvärldsanalys inrättandet av området för forskarutbildning, vilket behov det täcker i relation till samhället och till befintligt regionalt och nationellt utbildningsutbud.

Ange också när starten är planerad och hur stor antagning av doktorander som är avsedd.

Personal

Bedömningsgrund	Antalet handledare och lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.
Vägledning för ansökan	Beskriv och analysera handledarnas och lärarnas sammantagna kompetens i förhållande till utbildningen. (Se nedan angående bilagor och angående tabeller 1 och 2 som finns i Exceldokumentet Tabeller examenstillstånd forskarnivå). Beskriv och analysera hur handledarnas och lärarnas vetenskapliga/konstnärliga och pedagogiska kompetensutveckling kommer att ske, inklusive deras möjlighet att forska och följa utvecklingen inom det egna ämnesområdet. Beskriv hur arbetet ser ut för att långsiktigt säkerställa att det finns tillräckliga handledarresurser, till exempel vid handledarbyten och pensionsavgångar.

Forskarutbildningsmiljön

Bedömningsgrunder	De föreslagna forskarutbildningarna inom området kan bedrivas på en hög vetenskaplig/konstnärlig nivå och med goda utbildningsmässiga förutsättningar i övrigt. Lärosätet säkerställer att doktoranderna tar en aktiv roll i att utveckla utbildningens samtliga delar. Relevant samverkan sker både nationellt och internationellt.
Vägledning för ansökan	Beskriv och analysera på vilket sätt verksamheten kommer att bedrivas för att ge doktoranderna en välfungerande och stimulerande vetenskaplig/konstnärlig miljö som rymmer tillräckligt många lärare och forskare för att skapa olika interaktioner och samspel samt ger tillgång till olika perspektiv och inriktningar. Beskriv och analysera hur forskningssamarbeten bedrivs mellan företrädare för de olika ämnena/inriktningarna inom det sökta området. Beskriv hur forskarna publicerar sina resultat inom området med den periodicitet och i de sammanhang som är vedertagna inom det aktuella kunskapsfältet. (Se nedan angående bilagor och tabeller.) Beskriv hur arbetet kommer att ske för att vidga doktorandernas forskarutbildningsmiljö, till exempel genom att de nationella och internationella nätverk som lärosätets forskare inom det sökta området ingår i kommer doktoranderna till gagn. Beskriv också hur lärosätet kommer att verka för att doktoranderna deltar i nationella och internationella konferenser och publicerar sig nationellt och internationellt i till exempel tidskrifter. Beskriv hur förutsättningar kommer att ges för doktoranders samspel med varandra genom till exempel seminarier, kurser, konferenser med mera. Beskriv i vilken utsträckning doktoranderna kommer att ges möjlighet till institutionstjänstgöring eller dylikt i form av undervisning, administrativt arbete eller annat arbete. Beskriv hur en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö kommer att säkerställas för doktoranderna. Beskriv och analysera arbetet för att doktoranderna ska ta en aktiv roll i att utveckla utbildningen. Beskriv övriga samarbeten och samverkan med närliggande utbildningar och angränsande utbildnings- och forskningsområden både lokalt, nationellt och internationellt och hur det påverkar kvaliteten i utbildningen. Beskriv hur information inhämtas som bidrar till att utbildningen är användbar och att den förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Resurser

Bedömningsgrunder	Det finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur på kort och lång sikt. De ekonomiska resurser som krävs för att bedriva forskarutbildning finns på plats. De tillgängliga resurserna utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.
Vägledning för ansökan	Beskriv doktorandernas tillgång till den litteratur och annat lärandematerial, informationstekniska resurser samt infrastruktur i övrigt som krävs för att de ska kunna tillgodogöra sig utbildningen på ett relevant sätt¹⁵. Ange hur eventuella samarbeten med externa parter¹⁶ kring resurser är reglerade (till exempel genom avsiktsförklaring eller avtal). Beskriv och analysera hur det säkerställs att tillgängliga resurser utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten. Beskriv och motivera att lärosätets finansiering är tillräcklig och uthållig för forskarutbildning inom området när det gäller kurser, handledning, doktoranders studiefinansiering och antagning av nya doktorander med jämna mellanrum. (Bifoga budget, se nedan).

¹⁵ Behoven av infrastruktur varierar beroende på vilken utbildning det handlar om. För utbildningar med experimentella inslag är till exempel tillgång till goda laborativa förhållanden nödvändig och för konstnärliga utbildningar kan det handla om till exempel verkstäder och repetitionslokaler. För distansutbildningar kan det handla om att det bör finnas väl utvecklade kommunikationsformer.

¹⁶ Resurser kan vara t ex tillgång till bibliotek med databaser eller externa lärare. För mer information om samarbeten se UKÅ:s allmänna vägledning för examenstillståndsprövningar.

Styrdokument

Bedömningsgrunder Det finns en allmän studieplan för hela utbildningen och mall för individuell studieplan och dessa är utformade på ett adekvat sätt.

Styrdokumenterna är kvalitetssäkrade.

Vägledning för ansökan Bifoga allmänna studieplaner och mall för individuella studieplaner.

Beskriv hur undervisning, kurslitteratur/annat lärandematerial och examinationer kommer att vara utformade.

Beskriv hur dessa styrdokument fastslås, revideras och kvalitetssäkras samt hur de individuella studieplanerna följs upp.

Säkerställande av examensmål

Bedömningsgrund

Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs att doktoranderna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas.

Vägledning för ansökan

Beskriv och analysera utifrån styrdokumentet hur exempelvis kurser, seminarier, konferenser, tänkt publicering, deltagande i seniora forskares projekt, handledningstid, fördelning av poäng mellan kurser, andra moment och avhandlingsdel kommer att bidra till att högskoleförordningens mål för utbildningen uppnås.

Beskriv och analysera hur progressionen samt kopplingen mellan examensmål, lärandemål, lärandeaktiviteter och examination ser ut.

Beskriv och motivera funktioner och roller för handledare och examinator samt hur rättssäkra examinationer kommer att säkerställas.

Tabeller och bilagor

Område

Bifoga lärosätets utbildnings- och forskningsstrategi eller motsvarande.

Handledarresurser och forskarutbildningsmiljön

Generell examen

Tabell 1. Handledarresurser inom området. I tabell 1 anges möjliga handledare inom området innevarande läsår. Endast de lärare som medverkar på forskarnivån (inte tjänstlediga) anges. Uppge också förestående pensionsavgångar och pågående nyrekryteringar. Tabellen bör kommenteras i löpande text.

CV för möjliga handledare (listade i tabell 1). Häri ingår uppgifter om födelseår, examina (disciplin/ämnesområden), docentkompetens, tidigare anställningar, relevanta postdoktorsvistelser, handledarerfarenhet samt om andra akademiska uppdrag inom och utanför lärosätet. Häri ingår också uppgifter om samverkan med det omgivande samhället.

Kompleta publikationsförteckningar för möjliga huvudhandledare (listade i tabell 1) fem år bakåt i tiden. Sammanställningen kan innehålla följande kategorier för publikationer för de senaste fem åren.

- a. Refereegranskade vetenskapliga tidskriftsartiklar de senaste fem åren samt refereegranskade vetenskapliga tidskriftsartiklar accepterade för publicering innevarande år.
- b. Konferensbidrag
- c. Artiklar – inte refereegranskade
- d. Bokredaktörskap – om handledarresursen även författat kapitel i boken redovisas dessa separat Se punkt e.
- e. Bokkapitel – flera kapitel i samma bok räknas var för sig.
- f. Böcker – som inte innefattas av d och e.
- g. Rapporter
- h. Patent – patentnummer
- i. Recensioner
- j. Övrigt

Tabell 2. Övriga disputerade lärare och forskare inom området innevarande läsår. Även i denna tabell är det viktigt att endast ange de personer som medverkar på forskarnivån, likaså bör förestående pensionsavgångar och pågående nyrekryteringar anges. Tabellen bör kommenteras i löpande text.

CV för övriga disputerade lärare och forskare (listade i tabell 2). Häri ingår uppgifter om födelseår, examina (disciplin/ämnesområden), docentkompetens, tidigare anställningar, relevanta postdoktorsvistelser, handledarerfarenhet samt om andra akademiska uppdrag eller konstnärliga uppdrag inom och utanför lärosätet. Häri ingår också uppgifter om samverkan med omgivande samhället.

Kompleta publikationsförteckningar för övriga disputerade lärare och forskare (listade i tabell 2) fem år bakåt i tiden.

Konstnärlig examen

Tabell 1.Handledarresurser inom området. I tabell 1 anges möjliga handledare inom området innevarande läsår. Endast de lärare som medverkar på forskarnivån (inte tjänstlediga) anges. Uppge också förestående pensionsavgångar och pågående nyrekryteringar. Tabellen bör kommenteras i löpande text.

CV för möjliga handledare (listade i tabell 1). Häri ingår uppgifter om födelseår, examina (disciplin/ämnesområden), docentkompetens, tidigare anställningar, relevanta postdoktorsvistelser, handledarerfarenhet samt om andra uppdrag, akademiska eller konstnärliga, inom och utanför lärosätet. Häri ingår också uppgifter om samverkan med det omgivande samhället.

Kompleta publikationsförteckningar för möjliga huvudhandledare (listade i tabell 1) fem år bakåt i tiden. Sammanställningen kan innehålla följande kategorier för publikationer för de senaste fem åren.

- a. Refereeanskade vetenskapliga/konstnärliga tidskriftsartiklar de senaste fem åren samt refereeanskade vetenskapliga/konstnärliga tidskriftsartiklar accepterade för publicering innevarande år.
- b. Kompletta förteckning över de senaste fem årens konstnärliga arbete samt arbeten inom konstnärlig utveckling och konstnärlig forskning för möjliga huvudhandledare (listade i tabell 1).
- c. Konferensbidrag
- d. Artiklar – inte refereeanskade
- e. Bokredaktörskap – om handledarresursen även författat kapitel i boken redovisas dessa separat Se punkt f.

- f. Bokkapitel – flera kapitel i samma bok räknas var för sig.
- g. Böcker – som inte innefattas av e och f.
- h. Rapporter
- i. Patent – patentnummer
- j. Recensioner
- k. Övrigt

Tabell 2. Övriga lärare anställda på konstnärliga meriter inom området innevarande läsår. Även i denna tabell är det viktigt att endast ange de personer som medverkar på forskarnivån, likaså bör förestående pensionsavgångar och pågående nyrekryteringar anges. Tabellen bör kommenteras i löpande text.

CV för övriga lärare anställda på konstnärliga meriter (listade i tabell 2). Häri ingår uppgifter om födelseår, examina (disciplin/ämnesområden), docentkompetens, tidigare anställningar, relevanta postdoktorsvistelser, handledarerfarenhet samt om andra akademiska uppdrag eller konstnärliga uppdrag inom och utanför lärosätet. Häri ingår också uppgifter om samverkan med omgivande samhället.

Förteckning över de senaste fem årens KU-arbeten och konstnärlig forskning för övriga lärare anställda på tidsbegränsade förordnanden på konstnärliga meriter (listade i tabell 2).

Forskarutbildningsmiljö specifikt

Doktorander

Tabell 3 och 4. I dessa anges doktorander finansierade av det ansökande lärosätet men som är antagna vid annat lärosäte.

Förteckning över doktorsavhandlingar och licentiatavhandlingar framlagda i relevanta forskarutbildningsämnen de senaste fem åren (av doktorander anknutna till lärosätet).

Avtal med andra lärosäten gällande forskarutbildning (i förekommande fall). Redovisning av nationella och internationella nätverk (i förekommande fall). Lista på obligatoriska och valbara kurser som lärosätet erbjuder (vid det egna eller andra lärosäten).

Resurser

Bifoga budget för forskarutbildning inom området för fyra år framåt (prognoser för intäkter och utgifter).

Bifoga underlag som styrker samarbeten med andra aktörer kring resurser (till exempel samarbete kring biblioteksresurser)

Styrdokument

Bifoga allmänna studieplaner för planerade forskarutbildningar.

Bifoga mall för hur individuella studieplaner kommer att se ut.

Bilaga 4

Bilaga 4 avser ansökan om tillstånd att utfärda yrkesexamen.

Bedömningsgrunder för ansökan om tillstånd att utfärda yrkesexamen

Yrkesexamen

Bedömningsgrunder

Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.

Utbildningens innehåll inklusive eventuella inriktningar har rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till yrkesexamen.

I ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas.

Vägledning för ansökan

Ange examen (examensbenämning inklusive eventuella inriktningar som utexaminerade studenter ska få).

Beskriv översiktligt utbildningens omfattning, innehåll inklusive eventuella inriktningar. Bifoga en översikt över utbildningens struktur.

Beskriv och analysera utbildningens omfattning och innehåll i förhållande till den vetenskapliga/konstnärliga grunden och till vetenskaplig bredd och djup.

Motivera utifrån en omvärldsanalys vilket behov utbildningen täcker i relation till samhället och till befintligt regionalt och nationellt utbildningsutbud.

Ange när starten för utbildningen är planerad och hur stor antagning av studenter som är avsedd.

Personal

Bedömningsgrund Antalet lärare och deras sammantagna vetenskaplig/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Vägledning för ansökan Beskriv lärarnas vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens (fyll i och bifoga separat personaltabell) och förklara varför den är tillräcklig och adekvat samt står i proportion till utbildningens planerade undervisning, handledning och examination.

Beskriv och analysera hur arbetet sker långsiktigt för att säkerställa att det finns tillräckliga lärarresurser.

Beskriv och analysera lärarnas utrymme för individuell och kollegial kompetensutveckling och hur förutsättningar för denna skapas.

Utbildningsmiljön

Bedömningsgrunder

Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Lärosätet säkerställer att studenterna tar en aktiv roll i att utveckla utbildningen.

Relevant samverkan sker inom och utanför akademien.

Vägledning för ansökan

Beskriv och analysera utbildningens vetenskapliga/konstnärliga och professionsinriktade miljö och på vilket sätt verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband och anknytning mellan forskning och utbildning.

Beskriv och analysera på vilket sätt studenterna, inklusive eventuella distansstudenter eller studenter på annan ort, genom utbildningen får delta i ett forskande sammanhang och tillägna sig ett forskande förhållningssätt.

Beskriv och analysera arbetet för att studenterna ska ta en aktiv roll i att utveckla utbildningen.

Beskriv och analysera samarbeten och samverkan såväl inom som utanför akademien lokalt, nationellt och internationellt och hur detta främjar kvaliteten i studenternas utbildningsmiljö.

Beskriv hur information inhämtas som bidrar till att utbildningen är användbar och att den förbereder studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Resurser

Bedömningsgrunder	Det finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur på kort och lång sikt. De tillgängliga resurserna utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.
Vägledning för ansökan	Beskriv studenternas tillgång till litteratur och annat lärandematerial, informationstekniska resurser samt infrastruktur i övrigt som krävs för att de ska kunna tillgodogöra sig utbildningen på ett relevant sätt¹⁷. Motivera hur en ändamålsenlig infrastruktur säkerställs på lång sikt. Ange hur eventuella samarbeten med externa parter¹⁸ kring resurser är reglerade (till exempel genom avsiktsförklaring eller avtal). Beskriv och analysera arbetet med att säkerställa att tillgängliga resurser utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.

¹⁷ Behoven av infrastruktur varierar beroende på vilken utbildning det handlar om. För utbildningar med experimentella inslag är till exempel tillgång till goda laborativa förhållanden nödvändig och för konstnärliga utbildningar kan det handla om till exempel verkstäder och repetitionslokaler. För distansutbildningar kan det handla om att det bör finnas väl utvecklade kommunikationsformer.

¹⁸ Resurser kan vara till exempel tillgång till bibliotek med databaser eller externa lärare eller i samband med verksamhetsförlagd utbildning. För mer information om samarbeten se UKÄ:s allmänna vägledning för examenstillståndsprövningar.

Styrdokument

Bedömningsgrunder	Det finns utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen och dessa är utformade på ett adekvat sätt. Styrdokumenterna är kvalitetssäkrade.
Vägledning för ansökan	Bifoga styrdokument, det vill säga utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen, där det av kursplanerna bör framgå hur undervisning, kurslitteratur/annat lärandematerial och examination kommer att vara utformade. Beskriv hur dessa styrdokument fastslås, revideras och kvalitetssäkras.

Säkerställande av examensmål

Bedömningsgrund Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs att studenterna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas.

Vägledning för ansökan Beskriv och analysera hur utbildningens utformning och genomförande säkerställer att studenterna uppnår examensmålen.

Beskriv och analysera hur utbildningens utformning visar på en progression och koppling mellan examensmål, lärandemål, lärandeaktiviteter och examination.

Beskriv och analysera hur utbildningens utformning och genomförande främjar studenternas lärande och tar hänsyn till studenternas förutsättningar.

Tabeller och bilagor

Personaltabell

Bifoga ifylld personaltabell enligt mall i Excel.

Resurser

Bifoga i förekommande fall underlag som styrker samarbeten med andra aktörer kring resurser.

Styrdokument

Bifoga utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapssamhälle. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

uka.se

